



Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2024. február 8.¹

C-174/23. sz. ügy

HJ,

IK,

LM

kontra

Twenty First Capital SAS

(a Cour de cassation [semmitőszék, Franciaország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Letelepedés szabadsága – Alternatívbefektetésialap-kezelő (ABAK) – 2011/61/EU irányelv – Működési feltételek – 13. cikk – Az ABAK-ok javadalmazási politikái és gyakorlatai – Időbeli hatály”

1. A 2011/61/EU irányelv² harmonizált és szigorú keretet hoz létre az alternatívbefektetésialap-kezelők (a továbbiakban: ABAK-ok) Unión belüli tevékenységének szabályozására és felügyeletére.

2. A 2011/61 irányelv az intézkedései sorában kötelezi a tagállamokat, hogy kötelezettséget írjanak elő az ABAK-ok számára arra vonatkozóan, hogy az alkalmazottak bizonyos kategóriái tekintetében a hatékony kockázatkezeléssel összhangban álló javadalmazási politikákat és gyakorlatokat alakítsanak ki és tartsanak fenn (13. cikk).

3. E kötelezettség az ABAK-ok által kezelt alternatív befektetési alapok (a továbbiakban: ABA-k) kockázati profiljára szakmai tevékenységük által lényeges hatást gyakorló alkalmazottakra terjed ki.

4. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát képező jogvita egy ABAK és több együttműködő fele között áll fenn egy 2014. június 27-i megállapodásban kikötött javadalmazással kapcsolatban. A francia elsőfokú bíróság és a fellebbviteli bíróság is megállapította e megállapodás semmisségét, mivel nem tartotta tiszteletben a 2011/61 irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályokban előírt követelményeket.

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

² Az alternatívbefektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 174., 1. o.; helyesbítések: HL 2011. L 115., 35. o.; HL 2015. L 75., 20. o.). A továbbiakban 2011/61 irányelv, illetve ABAK-irányelv néven utalok rá.

5. A jogvitát elbíráló Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) azzal a kéressel fordul a Bírósághoz, hogy határozzon a 2011/61 irányelv egyes rendelkezéseinek *ratione temporis* alkalmazhatóságáról a jogvita tárgyát képező megállapodás tekintetében.

6. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tehát lehetőséget ad a Bíróságnak a 2011/61 irányelv értelmezésére annak meghatározása érdekében, hogy mely időponttól áll fenn az ABAK-ok azon kötelezettsége, hogy az említett irányelv 13. cikkében előírt javadalmazási követelményeknek teljes mértékben megfeleljenek.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. A 2011/61 irányelv

7. A (24) preambulumbekkezdés értelmében:

„Annak elkerülése érdekében, hogy a rosszul kidolgozott javadalmazási rendszerek esetleg káros hatást gyakoroljanak az eredményes kockázatkezelésre és az egyes személyek kockázatvállalási magatartásának ellenőrzésére, egyértelmű kötelezettséget kell előírni az ABAK-ok számára arra vonatkozóan, hogy az általuk kezelt ABA-k kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén lényeges hatást gyakorló alkalmazottak tekintetében a hatékony kockázatkezeléssel összhangban álló javadalmazási politikákat és gyakorlatokat alakítsanak ki és tartsanak fenn. Az alkalmazottak e kategóriájának magában kell foglalnia legalább a felső vezetést, a kockázatvállalásért és ellenőrzésért felelős munkavállalókat, valamint a teljes javadalmazásuk mértéke tekintetében a felső vezetéssel és a kockázatvállalásért felelős alkalmazottakkal azonos javadalmazási kategóriába tartozókat.”

8. Az 1. cikk („Tárgy”) előírja:

„Ezen irányelv azon alternatív befektetési alapkezelők (ABAK) engedélyezésével, folyamatos működtetésével és átláthatóságával kapcsolatos szabályokat állapítja meg, amelyek alternatív befektetési alapokat (ABA) kezelnek és/vagy forgalmazznak az Unióban.”

9. A 4. cikk („Fogalommeghatározások”) (1) bekezdése értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni: [...]: b) „ABAK”: minden olyan jogi személy, amely rendszeres gazdasági tevékenységként egy vagy több ABA-t kezel”.

10. A 6. cikk („Az ABAK-ként való működés megkezdésének feltételei”) (1) bekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy semmilyen ABAK nem kezel ABA-t, kivéve, ha azt ezen irányelvvel összhangban engedélyezték.

Az ezen irányelvvel összhangban engedélyezett ABAK-oknak mindenkor meg kell felelniük az ebben az irányelvben az engedélyezés tekintetében megállapított feltételeknek.”

11. A 7. cikk („Engedélykérelem”) (1) bekezdése így szól:

„A tagállamok az ABAK-okat kötelezik arra, hogy engedély iránti kérelmet nyújtsanak be a letelepedésük szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaihoz.”

12. A III. fejezet („Az ABAK-ok működési feltételei”) 1. szakaszában („Általános előírások”) foglalt 12. cikk („Általános elvek”) előírja:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ABAK-ok folyamatos jelleggel megfeleljenek a következőknek:

a) jóhiszeműen, kellő szaktudással, gondossággal és figyelemmel, tisztességesen járnak el tevékenységeik gyakorlása során;

[...]

e) megfeleljenek az üzleti tevékenységeik irányítására vonatkozó összes hatósági követelménynek, hogy elősegítsék az ABA-k vagy az általuk kezelt ABA-k befektetői érdekeinek és a piac integritásának lehető legnagyobb mértékű érvényesülését;

[...]”

13. A 13. cikk („Javadalmazás”) így szól:

„(1) A tagállamok kötelezik az ABAK-okat, hogy azon munkavállalók – köztük a felső vezetés, a kockázatvállalásért és ellenőrzésért felelős alkalmazottak és az olyan, a teljes javadalmazásuk mértéke miatt a felső vezetéssel és a kockázatvállalásért felelős alkalmazottakkal azonos javadalmazási kategóriába tartozó alkalmazottak – tekintetében, akik a kockázati profiljukra vagy a kezelésükben lévő ABA-k kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén lényeges hatást gyakorolnak, az eredményes és hatékony kockázatkezelést előmozdító és azzal összhangban álló javadalmazási politikákat alkalmazzanak, amelyek nem ösztönzik a kezelésükben lévő ABA-k kockázati profiljával, alapszabályával vagy létesítő okiratával nem összeegyeztethető kockázatvállalást.

Az ABAK-ok a II. melléklettel összhangban határozzák meg a javadalmazási politikákat és gyakorlatokat.

(2) Az EÉPH [Európai Értékpapíripiaci Hatóság; a továbbiakban: EÉPH] biztosítja, hogy rendelkezésre álljon a helyes javadalmazási politikákról szóló, a II. mellékletben foglalt elveknek megfelelő iránymutatás. [...]”

14. A 61. cikk („Átmeneti rendelkezés”) (1) bekezdése értelmében:

„2013. július 22-ig ezen irányelv alapján tevékenykedő ABAK-ok minden szükséges lépést megtesznek annak érdekében, hogy megfeleljenek az ezen irányelvből eredő nemzeti jogi szabályozásnak, és adott esetben az említett időponttól számított egy éven belül engedélykérelmet nyújtanak be.”

15. A 66. cikk („Átültetés”) előírja:

„(1) A tagállamok legkésőbb 2013. július 22-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

(2) A tagállamoknak 2013. július 22-től alkalmazniuk kell az (1) bekezdésben említett törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket.

[...]”

16. A 70. cikk („Hatálybalépés”) értelmében a 2011/61 irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő, 2011. július 1-jei közzétételét követő huszadik napon lépett hatályba.

2. Az EÉPH iránymutatások

17. Az EÉPH a 2011/61 irányelv 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban elfogadta, 2013. július 3-án közzétette és 2014. január 30-án módosította „Az ABAK-irányelv szerinti megbízható javadalmazási politikákról szóló iránymutatások” c. dokumentumot (ESMA/2015/11)³.

B. A nemzeti jog. A *Code monétaire et financier*⁴

18. A 2011/61 irányelvet a francia jogba átültető ordonnance n° 2013-676 du 25 juillet 2013 modifiant le cadre juridique de la gestion d’actifs⁵ 2013. július 28-án lépett hatályba.

19. Elsősorban a 2013-676. sz. törvényerejű rendelet módosította a code monétaire et financier-t az L. 533-22-2. cikk beillesztésével, amelynek tartalma a következő:

- Az I. szakasz lényegében megismétli a 2011/61 irányelv 13. cikkét, és előírja az ABAK-ok számára, hogy határozzák meg többek között az irányító testületük, illetve végrehajtó testületük azon felső vezetőinek és tagjainak javadalmazási politikáját és gyakorlatát, akik az általuk kezelt portfóliókezelő társaságok vagy ABA-k kockázati profiljára szakmai tevékenységük által lényeges hatást gyakorolnak.
- A II. szakasz utolsó bekezdése kimondja, hogy az ABAK-ok javadalmazási politikáira és gyakorlataira vonatkozó feltételeket a pénzügyi hatóság (Autorité des marchés financiers, a továbbiakban: AMF) általános szabályzata határozza meg.

20. A 2013-676. sz. törvényerejű rendelet 33. cikkének I. pontja egy átmeneti rendelkezést tartalmaz, amely szerint „[a]zok az alapkezelő társaságok, amelyek a jelen rendelet közzétételének időpontjában az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelő tevékenységet folytatnak, [...] 2014. július 22-ig kérelmezik portfóliókezelő társaságként való engedélyezésüket.”

³ Hacsak nem tévedek, ezen iránymutatások egyike sem kapcsolódik a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben vitatott konkrét kérdéshez, amely problémával az EÉPH a gazdasági szereplők bizonyos kérdéseire válaszolva foglalkozik. Az iránymutatások a következő címen érhetők el: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/esma_2013_00060000_hu_cor.pdf.

⁴ Monetáris és pénzügyi törvénykönyv.

⁵ Az eszközkezelés jogi keretének módosításáról szóló, 2013. július 25-i 2013-676. sz. rendelet (a JORF 2013. július 27-i 173. száma). A továbbiakban: 2013-676. sz. rendelet.

21. A décret n° 2013-687 du 25 juillet 2013 pris pour l'application de l'ordonnance n° 2013-676⁶ magyarázó megjegyzésben a következőket írja elő:

„Hatálybalépés: a jelen rendeletben említett rendelkezéseknek megfelelő tevékenységet végző alapkezelő társaságok a rendelet kihirdetésének időpontjában meghoznak minden szükséges intézkedést e rendelet rendelkezéseinek való megfelelés érdekében, és legkésőbb 2014. július 22-ig megfelelő engedélykérelmet nyújtanak be [...]”

II. A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

22. A Twenty First Capital SAS társaság kollektív befektetési vállalkozások, valamint legalább egy ABA kezelője volt.

23. A Twenty First Capital 2014. június 27-én együttműködési megállapodást kötött,⁷ amely IK, HJ és LM számára különféle javadalmazásokat ír elő.⁸

24. 2014. augusztus 18-án a Twenty First Capital a 2011/61 irányelv értelmében megszerezte az ABAK-kénti engedélyt.

25. A Twenty First Capital 2015. november 12-én arról tájékoztatta IK-t, HJ-t és LM-et, hogy megtagadja az együttműködési megállapodás teljesítését⁹ arra hivatkozva, hogy e megállapodás végrehajtása okán helyzete nem felelne meg a jogszabályoknak.

26. 2015. december 24-én és 2016. január 6-án HJ és IK¹⁰ a tribunal de grande instance de Paris (párizsi általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) előtt keresetet nyújtott be a Twenty First Capital ellen az együttműködési megállapodás teljesítését és kártérítés fizetését kérelmezve. A Twenty First Capital viszontkeresetében e megállapodás semmisségének megállapítását kérte.

27. Az elsőfokú bíróság 2019. január 10-i ítéletével megállapította az együttműködési megállapodás semmisségét, mivel az nem felelt meg a 2011/61 irányelv átültetésére hozott nemzeti jogszabályoknak, a felperesek keresetét pedig elutasította.¹¹

⁶ A 2013-676. sz. rendelet végrehajtásáról szóló, 2013. július 25-i 2013-687. sz. rendelet. Közzétételének időpontja: 2013. július 30.

⁷ A megállapodás megkötését társasági ügyletek sora előzte meg: 2014 márciusában a HJ által alapított, és LM, valamint IK tagságával működő R Participations társaság üzleti eszközök átruházása útján három, a feltörekvő piacok befektetéseire szakosodott kollektív befektetési alapját („R alapok”) átadta a T társaságnak. HJ a T társaság alkalmazottja lett. E tevékenységnek a Twenty First Capital társaságra való átruházása megszervezése érdekében különböző szerződések aláírására került sor, ezek között szerepel a jogvita alapját képező, 2014. június 27-én kelt megállapodás. Ezt követően 2014. október 24-én a T társaság átruházta üzleti eszközeinek az R alapokat is magában foglaló részét a Twenty First Capitalra. 2014. december 11-én HJ csatlakozott a Twenty First Capitalhoz annak igazgatósági tagjaként, vezérigazgatójaként és második vezetőjeként.

⁸ Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés azon az előfeltevésen alapul, hogy e személyek olyan alkalmazottak voltak, akik az általuk kezelt alapok kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén lényeges hatást gyakorolhattak. Az együttműködési megállapodásban előírt javadalmazás egyik része egy évenként négy részletben fizetendő rögzített összeg (2. cikk), a másik része az üzleti eredmény függvényében változó összegű (3. cikk) javadalmazás volt.

⁹ IK, HJ és LM szerint e tájékoztatás néhány nappal az első kifizetés határideje előtt történt, és ebben a Twenty First Capital azt jelezte, hogy megtagadja az együttműködési megállapodás 2. és 3. cikke alapján nekik járó összegek kifizetését.

¹⁰ LM pedig az eljárásba önként beavatkozott.

¹¹ Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Twenty First Capital olyan ABAK, amely legalább egy ABA-t kezel, és ezért az együttműködési megállapodásban meghatározott javadalmazásnak tiszteletben kell tartania a monetáris és pénzügyi törvénykönyv L. 533-22-2. cikkét, valamint az AMF általános szabályzata 319-10. cikkét. E rendelkezések – tette hozzá ugyanezen bíróság – a „közrendi irányítási szabályok” közé tartoznak (az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 4. pontja).

28. Az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezés keretében a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság, Franciaország) 2021. február 8-án helybenhagyta ezt az ítéletet.¹²

29. IK, HJ és LM a fellebbezést elbíráló ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be Cour de cassationhoz (semmitőszék, Franciaország).

30. E bíróság megítélése szerint a 2011/61 irányelv 13. cikkének és 61. cikke (1) bekezdésének értelmezésével kell azt meghatározni, hogy az együttműködési megállapodás megkötésének napján (2014. június 27.) alkalmazható volt-e a monetáris és pénzügyi törvénykönyv 2013. július 28-án hatályba lépett L. 533-22-2. cikke.

31. Ezzel kapcsolatban e bíróság megjegyzi, hogy létezik három olyan, az Európai Bizottság,¹³ az EÉPH,¹⁴ illetve az AMF¹⁵ által kibocsátott dokumentum, amely segíthet a 2011/61 irányelv rendelkezései és az átültető nemzeti jogszabályok *ratione temporis* alkalmazhatóságának meghatározásában.

32. E dokumentumokból azonban ellentmondásos következtetések vonhatók le a 2011/61 irányelv 13. cikkében foglalt követelmények hatálybalépésének időpontjával kapcsolatban:

- A bizottsági dokumentum láthatóan egy olyan, 2014. július 21-én végződő egyéves átmeneti időszakot ismer el, amelynek folyamán a 2011/61 irányelvből eredő kötelezettségek jogilag nem rendelkeznek kötőerővel.¹⁶
- Az EÉPH és az AMF dokumentumból viszont az következik, hogy a (nemzeti és uniós jogban foglalt) javadalmazási szabályok az ABAK-okra az engedély megszerzésének napjától vonatkoznak.

33. A kérdést előterjesztő bíróság egy további lehetséges értelmezést is mérlegel annak függvényében, hogy a díjazásról a 2011/61 irányelvnek a francia jogba történő átültetése előtt vagy után született megállapodás.

- Az első forgatókönyv szerint (a 2011/61 irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetése előtt kötött szerződések) „elfogadható, hogy az ABAK-tól nehezen követelhető meg, hogy azonnal felülvizsgáljon egy olyan javadalmazást, amely az elfogadásának időpontjában nem sértett meg semmilyen szabályt”. Ezen átmeneti időszakban az ABAK legfeljebb arra kötelezhető, hogy a lehető legnagyobb gondossággal járjon el az új javadalmazási követelményeknek való megfelelés érdekében.

¹² A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint „az együttműködési megállapodás 2. és 3. cikkében előírt díjazások nem felelnek meg az ABAK-irányelvben meghatározott szabályoknak, tekintettel különösen arra, hogy változó összegűek, nem kapcsolódnak az üzleti eredményhez, továbbá a 3. cikkben rögzített változó díjazás nem az első évre korlátozott. Ebből az következik, hogy az együttműködési megállapodás tárgya mind a pénzügyi jogban, mind a régi polgári törvénykönyv 1128. cikkében előírt szabályok szerint jogellenes.”

¹³ Az AIFMD Q&As from the European Commission (Kérdések és válaszok az ABAK irányelvről) elérhető a https://finance.ec.europa.eu/system/files/2017-05/aifmd-commission-questions-answers_en.pdf oldalon.

¹⁴ Az EÉPH által a 2011/61 irányelvvel kapcsolatban közzétett kérdések és válaszok a következő oldalon érhetők el: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma34-32-352_qa_aifmd.pdf.

¹⁵ A Guide AIFM – Rémunération des gestionnaires de fonds d'investissement alternatif (ABAK útmutató – Alternatív befektetési alap kezelők díjazása) a <https://www.amf-france.org/fr/actualites-publications/publications/guides/guides-professionnels/guide-aifm-remuneration-des-gestionnaires-de-fonds-dinvestissement-alternatif> oldalon érhető el.

¹⁶ Ezen átmeneti időszak alatt mindössze az az elvárás, hogy az ABAK-ok a lehető legnagyobb gondossággal járjanak el a 2011/61 irányelvet átültető nemzeti jogszabályokban foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében.

- A második forgatókönyv szerint (a 2011/61 irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetése után kötött szerződések) azzal lehetne érvelni, hogy „az ABAK-irányelvet átültető nemzeti jogszabály hatálybalépése azonnal megtiltja az ABAK-nak, hogy a jövőre nézve olyan javadalmazásban állapodjon meg, amely az ezen irányelv hatálybalépését követően ellentétes az abban megállapított szabályokkal.”

34. Tekintettel arra, hogy e megoldások egyike sem nyilvánvaló, a Cour de cassation (semmitőszék) előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) a) Úgy kell-e értelmezni a [2011/61 irányelv] 13. cikkét és 61. cikkének (1) bekezdését, hogy a 2013. július 22. előtt ezen irányelv alapján tevékenykedő ABAK-ok az alábbi időponttól kötelesek eleget tenni a javadalmazási politikákra és gyakorlatokra vonatkozó kötelezettségeknek:

- i. az említett irányelv átültetésére előírt határidő lejáratának napjától,
- ii. az irányelvet a nemzeti jogba átültető rendelkezések hatálybalépésének időpontjától,
- iii. a 61. cikk (1) bekezdésében előírt, 2014. július 21-én lejáró egyéves határidő lejáratának napjától, vagy
- iv. az ABAK-ként való működésre vonatkozó, ezen irányelven alapuló engedély megszerzésének időpontjától?

b) az e kérdésre adandó válasz függ-e attól, hogy az alternatívbefektetésialap-kezelő által a munkavállaló vagy a vezető tisztségviselő részére fizetett javadalmazásról az alábbi időpont előtt vagy után állapodtak meg:

- i. az irányelv átültetésére előírt határidő lejáratának napja;
- ii. az irányelvet a nemzeti jogba átültető rendelkezések hatálybalépésének időpontja;
- iii. a 61. cikk (1) bekezdésében előírt, 2014. július 21-én lejáró egyéves határidő lejáratának napja;
- iv. az engedély alternatívbefektetésialap-kezelő általi megszerzésének időpontja?

2) Feltételezve, hogy az 1) kérdésre adott válaszból az következik, hogy az irányelv nemzeti jogba való átültetését követően az alternatívbefektetésialap-kezelő csak meghatározott ideig köteles minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy megfeleljen az ezen irányelvből eredő nemzeti jogszabálynak, eleget tesz-e ennek a kötelezettségnek, ha e határidőn belül olyan javadalmazási feltételek mellett vesz fel alkalmazottat vagy vezető tisztségviselőt, amelyek nem felelnek meg az irányelv 13. cikkét átültető nemzeti rendelkezés követelményeinek?”

III. A Bíróság előtti eljárás

35. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 2023. március 21-én érkezett a Bírósághoz.

36. HJ, IK és LM (közös), valamint a Twenty First Capital, a francia kormány és a Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket.

37. A Bíróság tárgyalás tartását nem tartotta szükségesnek.

IV. Értékelés

A. A 2011/61 irányelv alkalmazhatósága

38. HJ, IK és LM szerint a jogvita *ratione materiae* nem tartozik a 2011/61 irányelv hatálya alá, mivel az ABA-kezelés tevékenységi körén kívül eső javadalmazást érint.¹⁷

39. Mint ismeretes, az uniós jog értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmek releváns voltát vélelmezni kell. Ezen túlmenően a nemzeti bíróság feladata, hogy saját felelősségére meghatározza a jogi és ténybeli hátteret, amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja. A Bíróság csak az általa meghatározott kivételes esetekben tartózkodhat az említett kérelmek valamelyikének elbírálásától.¹⁸

40. A jelen ügyben tehát a kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy tárgyat tekintve a vitatott javadalmazás a 2011/61 irányelv és a nemzeti átültetési szabályok hatálya alá tartozik.¹⁹

41. Ezen előfeltevés alapján, amelyet a Bíróságnak tiszteletben kell tartania, egyetlen olyan körülmény sem áll fenn, amely kizárhatná az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tárgyát képező irányelv alkalmazását.

B. Előzetes észrevételek

42. Az EUMSZ 288. cikk (3) bekezdése értelmében az irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

43. Az irányelvek címzettjei a tagállamok (amelyekre nézve kötelezőek), és azok főszabály szerint nem keletkeztethetnek kötelezettségeket magánszemélyekkel szemben, illetve azokra nem lehet magánszemélyekkel szemben hivatkozni.²⁰

44. A 2011/61 irányelv sajátossága, hogy kötelezettséget ró a 2013. július 22-ig (az irányelv alapján) tevékenykedő ABAK-okra.²¹ A 61. cikk (1) bekezdése előírja ezen ABAK-ok számára, hogy tegyenek meg „minden szükséges lépést annak érdekében, hogy megfeleljenek az ezen irányelvből eredő nemzeti jogi szabályozásnak”, és adott esetben az említett időponttól számított egy éven belül engedélykérelmet nyújtsanak be.

¹⁷ Álláspontjuk szerint a vitatott javadalmazás nem ABA-k, hanem más típusú alapok értékesítése és további kezelése miatt jár nekik, ily módon a 2011/61 irányelv szabályai nem alkalmazhatók.

¹⁸ Ilyen eset, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az előterjesztő nemzeti bíróság számára hasznos választ adhasson. Lásd mindenekelőtt: 2023. szeptember 14-i TGSS (Anyasági kiegészítés megtagadása) ítélet (C-113/22, EU:C:2023:665), 30. és 31. pont.

¹⁹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem e tekintetben kifejezetten hivatkozik a nemzeti elsőfokú és fellebbviteli bíróságok értékelésére. Lásd: a jelen indítvány 11. és 12. lábjegyzete.

²⁰ 2022. július 12-i Nord Stream/Parlament és Tanács ítélet (C-348/20 P, EU:C:2022:548), 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

²¹ Az egyszerűség kedvéért a továbbiakban a „2013. július 22-ig ezen irányelv alapján tevékenykedő ABAK-ok[ra]” (a 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdésében használt megfogalmazás) úgy hivatkozom, mint „2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok”.

45. Az irányelvek általam korábban említett sajátos természetével összhangban a tagállamoknak kell gondoskodniuk arról, hogy az ABAK-ok tiszteletben tartsák a 2011/61 irányelvet az engedélyeztetésük, a működésük és az átláthatóság tekintetében az ABA-k kezelése során.

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés, a) pont

46. A kérdést előterjesztő bíróság annak meghatározására kéri a Bíróságot, hogy mely időponttól kötelesek eleget tenni „a 2013. július 22. előtt a [2011/61] irányelv alapján tevékenykedő ABAK-ok [...] a javadalmazási politikákra és gyakorlatokra vonatkozó kötelezettségeknek.”

47. A 2011/61 irányelv 13. cikke értelmében a tagállamok előírják az ABAK-ok számára, hogy a munkavállalók bizonyos kategóriáira az eredményes és hatékony kockázatkezelést előmozdító és azzal összhangban álló javadalmazási politikákat alkalmazzanak.²² E politikák várhatóan „nem ösztönzik a kezelésükben lévő ABA-k kockázati profiljával, alapszabályával vagy létesítő okiratával nem összeegyeztethető kockázatvállalást”.

48. A 2011/61 irányelv 66. cikke részletezi, hogy miként szükséges e cikk tartalmát a nemzeti jogba átültetni:

- Az (1) bekezdés értelmében a tagállamok legkésőbb 2013. július 22-ig *elfogadják és kihirdetik* azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek.²³
- A (2) bekezdés szerint „A tagállamoknak 2013. július 22-től alkalmazniuk kell az (1) bekezdésben említett törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket.”

49. A 2011/61 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének, valamint 66. cikke (1) és (2) bekezdésének együttes olvasata rávilágít arra, hogy a tagállamok kötelesek voltak megkövetelni az ABAK-októl 2013. július 22-étől az irányelv II. mellékletének megfelelően az eredményes és hatékony kockázatkezeléssel összhangban álló javadalmazási politikákat.

50. Ezen általános rendszert azonban egy átmeneti rendelkezés kíséri a „2013. július 22-ig [a 2011/61 irányelv] alapján tevékenykedő ABAK-ok” vonatkozásában. Ezen ABAK-ok „minden szükséges lépést megtesznek annak érdekében, hogy megfeleljenek az ezen irányelvből eredő nemzeti jogi szabályozásnak, és adott esetben az említett időponttól számított egy éven belül engedélykérelmet nyújtanak be.”²⁴

51. A jelen jogvitában kiemelkedően releváns a 2011/61 irányelv hatálya alá tartozó tevékenységeket *korábban* (2013. július 22. előtt) *már végző* ABAK-okra vonatkozó átmeneti rendszer bevezetése. Az alább említésre kerülő fenntartás mellett ez ugyanis azt jelenti, hogy ezen ABAK-ok a vezető alkalmazottjaik javadalmazása tekintetében *nem haladéktalanul voltak kötelesek* a legteljesebb mértékben megfelelni a 2011/61 irányelv vonatkozó rendelkezéseinek.

²² E kötelezettség alkalmazási körét illetően a 2022. augusztus 1-jei HOLD Alapkezelő ítélet (C-352/20, EU:C:2022:606; a továbbiakban HOLD Alapkezelő ítélet) 47. és azt követő pontjaira hivatkozom.

²³ Ezt megerősíti a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv önkéntes alkalmazását választó ABAK-okra vonatkozó eljárás létrehozásáról szóló, 2013. május 15-i 447/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2013. L 132., I. o.) (6) preambulumbekkezdése.

²⁴ A 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdése.

52. Ezen előfeltevésből azt a következtetést vonom le, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által felvetett első két hipotézist ki kell zárni: a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok javadalmazásra vonatkozó kötelezettségének kezdete nem „az említett irányelv átültetésére előírt határidő lejáratának napja” [i. hipotézis], sem pedig „az irányelvet a nemzeti jogba átültető rendelkezések hatálybalépésének időpontja” [ii. hipotézis].

53. Elismerem, hogy a 2011/61 irányelv 61. cikke (1) bekezdésének megfogalmazása nem mentes a kétértelműségtől: „az említett időponttól [2013. július 22.] számított egy éven belül” megfogalmazás az előterjesztő bíróság iii. és iv. hipotézisében említett kétféle jelentés közül bármelyik szerint értelmezhető.

54. A kérdés tehát annak meghatározása, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok az említett időponttól 2014. július 22-ig a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételére és az engedélykérelem benyújtására, vagy pedig kizárólag az engedélykérelem benyújtására voltak kötelesek.

55. Valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem azt a kontextust is figyelembe kell venni, amelybe illeszkedik, valamint azon jogi aktus céljait is, amelynek az a részét képezi.²⁵

56. A 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdését összefüggésbe kell hozni az ugyanezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdésével és 66. cikkének (1) és (2) bekezdésével. E rendelkezések együttes olvasatából az derül ki – mint már említettem –, hogy a tagállamok 2013. július 22-től kötelesek voltak megkövetelni az ABAK-októl az eredményes és hatékony kockázatkezelést előmozdító és az azzal összhangban álló javadalmazási politikákat.

57. Ugyanakkor az uniós jogalkotó szándéka az volt, hogy átmeneti rendszert ismerjen el azon ABAK-ok számára, amelyek már végeztek a 2011/61 irányelv hatálya alá tartozó tevékenységeket. Az átmeneti időszak arra irányult, hogy az ABAK-ok e kategóriája *fokozatosan* alkalmazkodhasson ugyanezen irányelv követelményeihez.

58. A 2011/61 irányelv 61. cikke szövegkörnyezetének elemzése rávilágít az irányelvvel bevezetett engedélyezési rendszer jelentőségére. A kérdést előterjesztő bíróság egészen pontosan azt kérdezi, hogy állapítható-e meg kapcsolat „az engedély megszerzése és az irányelvből származó szabályoknak való alávetés között”.²⁶

59. A tagállamok kötelesek biztosítani, hogy semmilyen ABAK ne kezeljen ABA-t anélkül, hogy azt a 2011/61 irányelvvel összhangban engedélyezték volna. Az ezen irányelvvel összhangban engedélyezett ABAK-oknak *mindenkor* meg kell felelniük az irányelvben az engedélyezés tekintetében megállapított feltételeknek.²⁷

60. Az ABAK által az engedély megszerzése érdekében a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak nyújtandó információk között kifejezetten szerepel a következő: „a javadalmazással kapcsolatos politikák és gyakorlatok a 13. cikknek megfelelően”.²⁸

²⁵ Mindenekelőtt: HOLD Alapkezelő ítélet, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

²⁶ Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 26. pontja.

²⁷ A 2011/61 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése.

²⁸ A 2011/61 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

61. Az engedélyt nem adják meg, „ha nem teljesülnek az alábbi feltételek: [e hatóságok] meggyőződtek arról, hogy az ABAK képes *lesz* teljesíteni [az] irányelv feltételeit”.²⁹ Amint az engedélyt megadták, az ABAK a saját letelepedése szerinti tagállamban megkezdheti az ABA kezelését, amely az általa a kérelemben ismertetett befektetési stratégiákat alkalmazza.³⁰

62. A 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdése azt is előírja, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok az említett irányelvben meghatározott feltételek szerint adott esetben az említett időponttól számított egy éven belül engedélykérelmet nyújtanak be.

63. A 2011/61 irányelv 7., 8. és 61. cikkéből arra lehet következtetni, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok a szükséges engedély megszerzése előtt nem voltak kötelesek maradéktalanul tiszteletben tartani az említett szövegben előírt javadalmazási kötelezettségeket.

64. Sőt, e kötelezettségek ezen ABAK-okkal szemben csak azt követően érvényesíthetők, hogy megszerezték az engedélyt a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól, amelyek értékelték, hogy ezen ABAK-ok képesek-e a 2011/61 irányelvből levezetett rendelkezések *jövőbeni* teljesítésére. Ha pedig az engedély az ABAK-ként való működés elengedhetetlen feltétele – amint már kifejtettem –, akkor érthető módon a javadalmazási politika az engedély megszerzését megelőzően nem ugyanazon szigorú feltételekhez igazodik, mint az engedély megszerzését követően.

65. Egyetértek ezért IK-val, HJ-vel és LM-mel, valamint a francia kormánnyal abban, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenységet végző ABAK-ok kötelezettségeinek összessége attól a naptól érvényesíthető, amikor a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok engedélyezték tevékenységüket.³¹ Ettől fogva minden egyes ABAK (függetlenül attól, hogy 2013. július 22. előtt már tevékenységet végzett, vagy ezt követően kezdte meg tevékenységét) teljes egészében a 2011/61 irányelv általános rendszerének hatálya alá tartozik.

66. Ezen értelmezés nem veszélyezteti a 2011/61 irányelv által követett célok elérését.

67. A Bíróság kimondta, hogy ezek a célok „arra irányulnak, hogy védjék a befektetőket, különösen akkor, ha az érdekeik mind a kockázat, mind pedig a befektetési döntések fenntarthatósága szempontjából összeütközésbe kerülhetnek az alapkezelők érdekeivel, valamint biztosítsák a pénzügyi rendszer stabilitását.”³²

²⁹ A 2011/61 irányelv 8. cikke (1) bekezdésének a) pontja. Kiemelés tőlem.

³⁰ A 2011/61 irányelv 8. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése. Lehetséges, hogy az ABA kezelése korábban megkezdődhet, az ugyanezen rendelkezésben leírt feltételek mellett.

³¹ A Bizottság szerint az átmeneti időszak a 2011/61 irányelv hatálybalépését követő év utolsó napjáig tart, függetlenül attól, hogy az ABAK megszerezte-e az engedélyt vagy sem. Egyebekben a teljes időszakra ugyanezen megoldást javasolja: az irányelvből származó kötelezettségek csak az említett időszak végén lennének kötelezőek. Lásd ebben az értelemben: a Bizottságnak a jelen indítvány 45. lábjegyzetében közölt válasza.

³² A HOLD Alapkezelő ítélet 52. pontja, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 2009. július 13-i 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2009. L 302., 32. o.) a 2014. július 23-i 2014/91/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 257., 186. o.) által módosított változatával és a 2011/61 irányelvvvel összefüggésben.

68. A Bíróság azt is megállapította, hogy „a [...] 2011/61 irányelv által szabályozott javadalmazási politikák és gyakorlatok e kontextusban arra irányulnak, hogy elősegítsék az eredményes és hatékony kockázatkezelést, valamint arra, hogy ne ösztönözzenek olyan kockázatvállalásra, amely összeegyeztethetetlen [...] az ABA-k kockázati profiljával, alapszabályával vagy létesítő okiratával.”³³

69. Nem gondolom, hogy e célkitűzések sérülnének az átmeneti alkalmazkodási időszaknak a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok javára való elismerése miatt, amely időszak a kötelező engedély megszerzéséig meghosszabbodik. Ezen átmeneti időszak igénybevételének lehetősége lehetővé teszi továbbá e célok elérésének a jogbiztonság követelményével való összeegyeztetését is.

70. Ezen álláspont mellett legalább két érv szól:

- Egyrészt az átmeneti alkalmazkodási időszak alatt az ABAK-ok nem mentesültek a 2011/61 irányelvből eredő kötelezettségek alól. Miként később kifejtem, az ABAK-oknak arra kellett törekedniük, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek nem összeegyeztethetetlenek az említett irányelvből származó nemzeti szabályozással.³⁴
- Másrészt, amint arra a Bizottság rámutatott, a 2011/61 irányelv 61. cikke (1) bekezdésének az volt a célja, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok számára időt adjon, hogy az engedély megszerzése érdekében felkészülhessenek az ezen irányelv által bevezetett (új) követelményeknek való megfelelésre.

71. Röviden, a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok csak azután voltak kötelesek teljes egészében megfelelni az irányelvből eredő kötelezettségeknek, miután megkapták a (kötelező) engedélyt, amelyet az említett időpontot követően egy éven belül kellett kérniük. Az engedély megszerzését követően kifizetett javadalmazásnak meg kellett felelnie a 2011/61 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének.

72. Ugyanezt az értelmezést támogatja az EÉPH is, amely hatóság tekintetében a 2011/61 irányelv „általános koordinációs szerepet” ismer el.³⁵ Ezen irányelv 13. cikkének (2) bekezdése megbízza az EÉPH-t „a helyes javadalmazási politikákról szóló, a II. mellékletben foglalt elveknek megfelelő iránymutatás” rendelkezésre bocsátásával.³⁶

73. Az EÉPH rámutat, hogy az engedély megszerzésétől fogva az ABAK-nak a 2011/61 irányelv és a javadalmazásra vonatkozó iránymutatások szabályai hatálya alá kell tartoznia, amely szabályokat az engedély megszerzésétől kezdve kell alkalmazni.³⁷

³³ HOLD Alapkezelő ítélet, 54. pont. A 2011/61 irányelv (24) preambulumbekkezdése szerint a cél annak elkerülése, „hogy a rosszul kidolgozott javadalmazási rendszerek esetleg káros hatást gyakoroljanak az eredményes kockázatkezelésre és az egyes személyek kockázatvállalási magatartásának ellenőrzésére.”

³⁴ Ezen intézkedésekre az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéssel kapcsolatos fejtegetéseimben hivatkozom.

³⁵ A 2011/61 irányelv (73) preambulumbekkezdése.

³⁶ Lásd: a jelen indítvány 17. pontja.

³⁷ Az EÉPH a jelen indítvány 14. lábjegyzetében hivatkozott dokumentumában az I. szakasz („Díjazás”) első kérdésére adott 1. számú válasz: „According to Article 61(1) of the AIFMD, AIFMs performing activities under the AIFMD before 22 July 2013 have one year from that date to submit an application for authorisation. Once a firm becomes authorized under the AIFMD, it becomes subject to the AIFMD remuneration rules and the Remuneration Guidelines. Therefore, the relevant rules should start applying as of the date of authorization”.

74. E feltételhez szükséges hozzátenni, hogy az EÉPH számára a változó javadalmazás tekintetében a 2011/61 irányelv szabályai az engedély megszerzésének időpontját követő gazdasági évtől kötelezőek.³⁸

D. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés, b) pont

75. A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné tudni, hogy milyen hatással lehet a jogvitára, ha az ABAK által fizetett javadalmazásról a bíróság által hipotézisként bemutatott időpontok valamelyike [az első kérdés a) pontjában foglaltakkal megegyezően] előtt vagy után állapodtak meg.

76. Álláspontom szerint a javadalmazás megállapodásának időpontja közömbös az ezen ügyben lényeges joghatások szempontjából.³⁹ A szerződéses akarat kifejezése nem élvez elsőbbséget a jogalkotó elgondolásával szemben, így a 2011/61 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének alkalmazása nem tehető függővé e szubjektív elemtől.

77. Ezen értékelés terén megint csak az EÉPH-val értek egyet: a döntő időpont nem a díjazásról való megállapodás napja. Az EÉPH álláspontja szerint az iránymutatásaiban a változó javadalmazásra vonatkozó szabályokat⁴⁰ az ABAK-engedély megszerzésétől kell alkalmazni.⁴¹

78. Érvelésem összhangban áll a Bíróság ekként megfogalmazott ítélkezési gyakorlatával:

- „Főszabály szerint valamely új jogi szabály azon jogi aktusnak a hatálybalépésétől alkalmazandó, amely e jogi szabályt bevezeti. Ugyanakkor, ha e szabály nem vonatkozik a korábbi törvény hatálya alatt keletkezett és kialakult jogi helyzetekre, azt alkalmazni kell a korábbi szabály idején létrejött helyzetek jövőbeli joghatásaira, valamint az új jogi helyzetekre. Ez csak akkor nincs így – a jogi aktusok visszaható hatályának a tilalmára vonatkozó elv sérelme nélkül –, ha az új szabályhoz olyan különleges rendelkezések kapcsolódnak, amelyek a szabály időbeli alkalmazásának feltételeit külön meghatározzák.”⁴²
- „Ami közelebbről az irányelveket illeti, főszabály szerint csak az irányelvek átültetési határidejének lejártá után keletkezett jogviszonyokat lehet az irányelv hatálya alá vonni.”⁴³
- „Ez még inkább igaz a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett olyan jogi helyzetekre, amelyek a valamely irányelv átültetése érdekében, az irányelv átültetésére előírt határidő lejártát követően elfogadott nemzeti jogi aktusok hatálybalépését követően is joghatást fejtenek ki.”⁴⁴

³⁸ Ugyanezen válasz szerint „AIFMD regime on variable remuneration should apply only to full performance periods and should first apply to the first full performance period after the AIFM becomes authorized”.

³⁹ Az eltérés az, hogy a vonatkozó megállapodásokban tükröződő szerződéses akarat e megállapodások aláírásától kezdve kötelezi a feleket. A jelen ügyben nem a szerződéses feltételek értelmezése vitatott, hanem az, hogy az ABAK javadalmazása egy adott időpontban a szabályozási keret hatálya alá tartozik-e vagy sem.

⁴⁰ Különösen az említett iránymutatások XI. és XII. szakaszában.

⁴¹ Az EÉPH a jelen indítvány 14. lábjegyzetében idézett dokumentum I. szakaszának első kérdésére adott 1. számú válaszában megerősíti e megközelítést, amelyet két „példára” alkalmaz, a számviteli év vége és az engedély megszerzése eltérő időpontjának megfelelően.

⁴² 2022. június 1-jei Volvo és DAF Trucks ítélet (C-267/20, EU:C:2022:494), 32. pont.

⁴³ Uo., 33. pont.

⁴⁴ Uo., 34. pont.

79. Egy olyan megállapodásból eredő javadalmazás kifizetése, amely akkor jött létre, amikor a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK még nem rendelkezett a szükséges engedéllyel, véleményem szerint egy korábbi jogi szabály alapján keletkezett helyzet egyik lehetséges jövőbeli hatása. Ezért nincs akadálya, hogy az új jogi szabály (2011/61 irányelv) az említett irányelv teljes körű alkalmazásának időpontjától kezdődően felmerülő díjazásra is kiterjedjen, a korábbi *inter partes* megállapodás időpontjától függetlenül.

E. Közbenső következtetés

80. A fentiek fényében úgy vélem, hogy a 2011/61 irányelv 13. cikke és 61. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok kötelesek voltak megkövetelni, hogy a 2013. július 22-e előtt tevékenységet folytató ABAK-ok az ABAK-ként való működésre vonatkozó engedély megszerzésének időpontjától fogva teljes mértékben megfeleljenek a javadalmazási politikákra és gyakorlatokra vonatkozó kötelezettségeknek.

F. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés

81. Az előterjesztő bíróság azt feltételezve fogalmazza meg e kérdését, hogy „az 1) kérdésre adott válaszból az következik, hogy az irányelv nemzeti jogba való átültetését követően az alternatívbefektetésialap-kezelő csak meghatározott ideig köteles minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy megfeleljen az ezen irányelvből eredő nemzeti jogszabálynak”?

82. E feltételezés alapján a következő kérdés merül fel: „eleget tesz-e [az ABAK] ennek a kötelezettségnek, ha e határidőn belül olyan javadalmazási feltételek mellett vesz fel alkalmazottat vagy vezető tisztségviselőt, amelyek nem felelnek meg a [2011/61] irányelv 13. cikkét átültető nemzeti rendelkezés követelményeinek?”

83. Amint azt már kifejtettem, a tagállamok kötelesek voltak előírni a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok számára, hogy a szükséges engedély megszerzésének időpontjától kezdve teljes mértékben megfeleljenek az említett irányelv által előírt javadalmazási politikáknak és gyakorlatoknak, valamint az azt átültető nemzeti szabályoknak.

84. Megjegyeztem továbbá, hogy a 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdése átmeneti rendszert ír elő a 2013. július 22. előtt már tevékenykedő ABAK-ok vonatkozásában. Ezen átmeneti időszak alatt az ABAK-ok kötelesek voltak „minden szükséges lépést [megtenni] annak érdekében, hogy megfeleljenek a [2011/61 irányelvnek]”.

85. A kétségek az említett megfogalmazás (*minden szükséges lépést megtegyenek*) jelentésével kapcsolatban merülnek fel, a javadalmazási politikákra és gyakorlatokra vonatkozó kötelezettségek teljesítését illetően.

86. Különösen az vitatott, hogy a 2011/61 irányelv 13. cikkével ellentétes, ám az engedély megszerzése előtt *megtett* lépés tiszteletben tartja-e az ezen irányelv 61. cikke (1) bekezdését.

87. Úgy vélem, hogy 2013. július 22-étől a már tevékenykedő ABAK-okat (a javadalmazási politikák és gyakorlatok tekintetében) kevésbé kötelező jellegű kötelezettség terheli ahhoz képest, mint ami az engedély megszerzésének időpontjától fogva vonatkozik rájuk.

88. A 2011/61 irányelv 13. cikkével összefüggésben a 61. cikke (1) bekezdésében foglalt átmeneti rendszer a 2011/61 irányelvből eredő javadalmazási politikák és gyakorlatok betartása alóli *teljes mentesség* és az ugyanezen politikák és gyakorlatok szigorú betartásának teljes körű követelménye között helyezkedik el.

89. A teljeskörű megfelelés és a teljeskörű mentesség közötti egyensúly a Bizottság szerint annak elfogadásával teremthető meg,⁴⁵ hogy az átmeneti időszak alatt a 2011/61 irányelv 61. cikkének (1) bekezdése a „legnagyobb gondosság” („best efforts”) kikötéseként működik. Az uniós jogalkotó kizárólag arra törekedett, hogy e tekintetben *erőfeszítéseket* tegyenek, nem pedig arra, hogy konkrét elérendő eredményeket állapítson meg.⁴⁶

90. Úgy vélem, hogy ez az értelmezés egyrészt tiszteletben tartja az átmeneti rendszer kivételes jellegét (a jogbiztonság követelményeivel összeegyeztetve), másrészt pedig összhangban van a 2011/61 irányelv által kitűzött céllal.

91. Az átmeneti rendszert tehát úgy kell értelmezni, hogy a 2013. július 22. előtt tevékenykedő ABAK-ok arra voltak kötelesek, hogy gyakorlatukat *fokozatosan* igazítsák a 2011/61 irányelv szabályaihoz. E szabályok ezzel szemben teljes mértékben kötelezőek voltak azon ABAK-okra nézve, amelyek az említett időpontban nem folytattak a 2011/61 irányelv hatálya alá tartozó tevékenységet.

92. A 2013. július 22. és az engedélyezés időpontja közötti időszakban csak az e szabályoktól *nyilvánvalóan* eltérő magatartás tekinthető a 2011/61 irányelv 13. cikkével összefüggésben értelmezett 61. cikke (1) bekezdésével ellentétesnek.

93. Úgy vélem, hogy a 2011/61 irányelv ezen és más rendelkezéseivel összefüggésben ez az értelmezés a legkövetkezetesebb. Különösen, amint a francia kormány érvel:

- Az ABAK-okra vonatkozó működési követelményekkel kapcsolatos általános elvek közül az első az, hogy „jóhiszeműen, kellő szaktudással, gondossággal és figyelemmel, tisztességesen jár[ja]nak el tevékenységeik gyakorlása során.”⁴⁷
- Noha a 2013. július 22-ig tevékenykedő ABAK-oknak csak az engedélyezés időpontjától kellett teljes mértékben teljesíteniük a 2011/61 irányelv szerinti kötelezettségeket, nem végezhetek az említett irányelv által létrehozott jogszabályi keret alkalmazását megnehezítő tevékenységet. Ellenkező esetben sérülne a befektetői védelem magas szintjének biztosítására irányuló célkitűzés.

94. Végső soron a 2013. július 22-ig a 2011/61 irányelv alapján tevékenykedő ABAK-ok az említett időpontot követő, az engedély megszerzését megelőző időszakban nem tanúsíthattak olyan magatartást, amely *nyilvánvalóan* eltért az ezen időszak alatt tőlük elvárható gondos magatartástól.

⁴⁵ A Bizottság „Kérdések és válaszok” című dokumentumában, amelyre a jelen indítvány 13. lábjegyzete utal, a következő olvasható: „During the one year transitional period, AIFMs are expected to comply, on a best efforts basis, with the requirements of the national law transposing the AIFMD.”

⁴⁶ A gondossági kötelezettségek és eredménykötelezettségek közötti különbségtételről lásd: 2023. március 16-i Beobank ítélet (C-351/21, EU:C:2023:215), 53. pont.

⁴⁷ A 2011/61 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

V. Véggövetkeztetések

95. A fentiek fényében azt javaslom, hogy a Bíróság a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) által előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

„Az alternatívbefektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. június 8-i 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkét és 61. cikkének (1) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

- A tagállamok kötelesek voltak megkövetelni, hogy a 2013. július 22-ig a 2011/61 irányelv alapján tevékenységet folytató alternatívbefektetésialap-kezelők az azon engedély megszerzésének időpontjától fogva, amelyet 2013. július 22-ét követően egy éven belül voltak kötelesek kérelmezni, teljes mértékben teljesítsék az említett irányelvből eredő javadalmazási politikákra és gyakorlatokra vonatkozó kötelezettségeket.
- A (2013. július 22-ig a 2011/61 irányelv alapján tevékenykedő,) említett alternatívbefektetésialap-kezelők által 2013. július 22-ét követően az engedély megszerzése előtt tanúsított magatartást az ezen irányelv 13. cikkével és 61. cikkének (1) bekezdésével ellentétesnek tekinthető, ha nyilvánvalóan azzal a kockázattal jár, hogy megnehezíti az ugyanezen irányelv által létrehozott jogszabályi keret alkalmazását.”